

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30.5.	20. 24. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	10-3/24-2	
VEZA:		
EPA:	257 XVIII	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Br: 08-082/24-2818/4

30. maj 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. maja 2024. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O MEDIJIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr TAMARA VUJOVIĆ, ministarka kulture i medija i NEDELJKO RUDOVIĆ, generalni direktor Direktorata za medije u Ministarstvu kulture i medija.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKON O MEDIJIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, transparentnosti vlasničke strukture medija, transparentnosti oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, posebna zaštita prava, pravo na odgovor i ispravku, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis i druga pitanja od značaja za rad medija.

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na medije koji su osnovani u Crnoj Gori.

Član 3

Mediji podrazumijevaju pružaoce usluga proizvodnje i širenja medijskog sadržaja namijenjenog neodređenom broju ljudi, koji imaju uređivačku kontrolu ili nadzor nad tim sadržajem i prate profesionalne i etičke standarde.

Širenje medijskog sadržaja iz stava 1 ovog člana predstavlja svaki oblik njegovog emitovanja, objavljivanja ili distribucije, bez obzira na tehnološku platformu.

Medijskim sadržajem iz stava 1 ovog člana smatra se sadržaj koji je objavljen u mediju u obliku informacije, analize, komentara, mišljenja, kao i autorskog rada u tekstualnom, audio, audiovizuelnom ili drugom obliku, sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti.

Novinarem se smatra fizičko lice koje se bavi prikupljanjem, obradom, oblikovanjem, razvrstavanjem, uređivanjem ili drugom vrstom intervencije na informacijama koje se objavljuju u medijima, a koje novinarsku djelatnost obavlja kao zaposleni ili na drugi način angažovani u mediju ili kod osnivača medija u Crnoj Gori ili inostranstvu ili koje tu djelatnost obavlja kao slobodno zanimanje.

Član 4

Država obezbjeđuje i jamči slobodu medija, izražavanja i informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (dokumenti Evropske unije, Savjeta Evrope, Organizacije ujedinjenih nacija, Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju).

Ovaj zakon tumači se i primjenjuje u smislu Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava.

Postupak izvršavanja odluka suda iz stava 2 ovog člana koje se odnose na pravo na slobodu izražavanja je hitan.

Član 5

Država garantuje pravo na slobodno osnivanje medija, nesmetan rad novinara i njihovu bezbjednost kako bi se omogućila sloboda izražavanja mišljenja, pluralizam medija, nezavisnost medija, sloboda istraživanja, prikupljanja, objavljivanja, širenja i primanja informacija, kao i zaštita dostojanstva i ličnosti.

Mediji slobodno objavljuju informacije i mišljenja o pojavama, događajima i ličnostima poštujući Ustav, zakon i kodeks novinara Crne Gore (u daljem tekstu: Kodeks), kao i druge opšte akte kojima je propisana zaštita profesionalnih standarda.

Sloboda medija može se ograničiti samo kad je to neophodno u interesu zaštite nacionalne bezbjednosti i teritorijalnog integriteta Crne Gore, radi sprečavanja nereda ili vršenja krivičnih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

Član 6

Mediji su dužni da u svom radu koriste rodno osjetljivi jezik, u skladu sa zakonom.

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OSNIVANJE I EVIDENCIJA MEDIJA, OBJAVLJIVANJE IMPRESUMA I VLASNIČKE STRUKTURE

Član 8

Mediji mogu biti štampani, linearna audiovizuelna medijska usluga (u daljem tekstu: AVM usluga) i internetska publikacija.

Štampani mediji mogu biti dnevni, nedjeljni ili periodični.

Linearna AVM usluga može biti u obliku radijskog ili televizijskog programa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast AVM usluga.

Internetska publikacija je medij čiji se sadržaj širi putem interneta.

Na medijski sadržaj internetske publikacije koji se može smatrati AVM uslugom, primjenjuje se zakon kojim se uređuje oblast AVM usluga.

Član 9

Mediji se osnivaju aktom o osnivanju, slobodno i bez odobrenja, u skladu sa ovim zakonom.

Na osnivanje i rad medija primjenjuju se i odredbe zakona kojima se uređuju oblast AVM usluga i nacionalni javni emiter.

Član 10

Osnivač medija može biti svako domaće i strano, pravno i fizičko lice.

Lice iz stava 1 ovog člana (privredno društvo, preduzetnik, nevladina, sportska, vjerska ili sindikalna organizacija i sl.) mora biti registrovano kod organa nadležnog za registraciju tog lica, u skladu sa posebnim zakonom.

Unutrašnja organizacija medija uređuje se aktom o osnivanju medija i statutom osnivača medija.

Mediji nemaju svojstvo pravnog lica.

Država, jedinica lokalne samouprave i pravno lice koje je u državnoj svojini ili koje se, u cjelini ili većinski, finansira iz javnih prihoda ne može biti osnivač medija, osim pod uslovima propisanim zakonima kojima se uređuju oblast AVM usluga i nacionalni javni emiter.

Član 11

Osnivač medija ili lice koje on ovlasti dužan je da, u roku od 30 dana od dana osnivanja medija, podnese prijavu za upis medija u evidenciju medija (u daljem tekstu: Evidencija), koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove medija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana podnosi se akt o osnivanju medija, rješenje organa nadležnog za registraciju osnivača medija i statut osnivača medija.

Evidencija je javno dostupna na internet stranici Ministarstva, blagovremeno se ažurira i sadrži pregled podataka iz člana 12 ovog zakona, sa svim promjenama.

Bliži način vođenja Evidencije propisuje Ministarstvo.

Član 12

U Evidenciju se upisuju:

- 1) naziv medija;
- 2) ime i prezime, odnosno naziv osnivača medija;
- 3) sjedište osnivača medija;
- 4) ime i prezime glavnog urednika medija;
- 5) ovlašćeno lice osnivača medija;
- 6) članovi organa upravljanja osnivača medija;
- 7) podatak o jeziku na kojem će se objavljivati medijski sadržaj;
- 8) podatak o vrsti medija;
- 9) adresa za prijem elektronske pošte medija;
- 10) PIB osnivača medija;
- 11) podatak o vrsti pružaoca linearne AVM usluge (javni, komercijalni ili neprofitni emiter);
- 12) broj odobrenja za pružanje linearne AVM usluge (u daljem tekstu: odobrenje za emitovanje), za pružaoce linearne AVM usluge;
- 13) promjene evidentiranih podataka i datum promjene podataka.

Podatke o broju odobrenja za emitovanje, promjeni, odnosno prestanku važenja odobrenja za emitovanje, Ministarstvu dostavlja regulatorni organ za oblast AVM usluga (u daljem tekstu: regulatorni organ), u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast AVM usluga.

Član 13

Impresum medija obavezno sadrži:

- 1) naziv medija;
- 2) adresu za prijem elektronske pošte medija ili internet stranice medija;
- 3) ime i prezime glavnog urednika medija;
- 4) ime i prezime, odnosno naziv osnivača medija;
- 5) sjedište osnivača medija;
- 6) PIB osnivača medija.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, impresum štampanog medija obavezno sadrži i datum izdavanja i broj štampanih primjeraka (tiraž).

Impresum medija mora biti vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan.

Član 14

Osnivač medija dužan je da na jednostavan, neposredan i stalan način objavi podatke o vlasničkoj strukturi, na način da se omogućí pristup podacima o:

1) pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u njegovom osnivačkom kapitalu, ako se radi o privrednom društvu, odnosno o članovima organa rukovođenja i upravljanja, ako se radi o drugim oblicima osnivača medija (nevladina udruženja, vjerske, sportske, sindikalne i druge organizacije);

2) povezanim licima, u smislu zakona kojim se uređuje oblast AVM usluga, sa licima iz tačke 1 ovog stava;

3) drugim osnivačima medija u kojima lica iz tač. 1 i 2 ovog stava imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu;

4) sopstvenom ili učešću njegovih vlasnika većem od 5% u vlasništvu pravnih lica čija djelatnost uključuje prikupljanje, oblikovanje i posredovanje u prodaji komercijalnih audiovizuelnih komunikacija; i

5) sopstvenom ili učešću njegovih vlasnika većem od 5% u vlasništvu pravnih lica čija djelatnost uključuje prikupljanje, analizu i objavljivanje informacija o gledanosti, slušanosti ili posjećenosti AVM usluga.

Podaci iz stava 1 ovog člana su: naziv, sjedište i PIB pravnog lica, ime i prezime fizičkog lica, kao i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

Bliži način objavljivanja podataka o vlasničkoj strukturi medija propisuje regulatorni organ.

III. SAMOREGULATORNA TIJELA

Član 15

Osnivači medija mogu osnovati ili pristupiti eksternom samoregulatornom tijelu, a svaki osnivač medija može obrazovati interno samoregulatorno tijelo.

Eksterno samoregulatorno tijelo osniva se kao nevladino udruženje, u skladu sa zakonom.

Član 16

Samoregulatorna tijela prate poštovanje profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu, promovišu te standarde i postupaju po žalbama gledalaca, slušalaca ili čitalaca koje se odnose na poštovanje tih standarda.

U vršenju svojih poslova, samoregulatorna tijela daju medijima preporuke u cilju poštovanja i promocije standarda iz stava 1 ovog člana.

Samoregulatorna tijela su u svom radu nezavisna od interesa uredničke, upravljačke ili vlasničke strukture medija.

IV. TRANSPARENTNOST FINANSIRANJA MEDIJA IZ JAVNIH PRIHODA I VLASNIČKE STRUKTURE MEDIJA

Član 17

Osnivačima medija se iz javnih prihoda mogu dodjeljivati finansijska sredstva za finansiranje javnih usluga.

Javnom uslugom, u smislu ovog zakona, smatra se proizvodnja i širenje medijskog sadržaja informativnog, kulturnog, umjetničkog, obrazovnog, naučnog, dječjeg, zabavnog, sportskog i drugog karaktera, kojim se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja i kojim se obrađuju teme iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Na pitanja dodjele sredstava iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje dodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Član 18

Osnivač medija može se iz javnih prihoda financirati za sponzorisanje medijskih sadržaja, oglašavanje i pružanje drugih ugovorenih usluga.

Državni organi, organi državne uprave, organi uprave, jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, nezavisna regulatorna tijela, privredna društva i druga pravna lica u kojima država ili jedinica lokalne samouprave ima većinski vlasnički udio (u daljem tekstu: subjekti javnog sektora) ne mogu financirati osnivača medija koji nije upisan u Evidenciju i koji nije objavio impresum i podatke o vlasničkoj strukturi u skladu sa ovim zakonom.

Na finansiranje osnivača medija iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje oblast javnih nabavki.

Član 19

Subjekti javnog sektora dostavljaju Ministarstvu podatke o sredstvima koja su dodijeljena osnivačima medija, za finansiranje javnih usluga, u roku od 30 dana od dana dodjele tih sredstava.

Jedinice lokalne samouprave i pravna lica u kojima jedinice lokalne samouprave imaju većinski vlasnički udio, dužni su da Ministarstvu dostave podatke iz stava 1 ovog člana posredstvom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija.

Član 20

O finansiranju osnivača medija po osnovu sponzorisanja medijskih sadržaja, oglašavanja i pružanja drugih ugovorenih usluga, subjekti javnog sektora vode evidenciju u kojoj su osnovi za dodjelu sredstava jasno razdvojeni.

U evidenciju iz stava 1 ovog člana unose se i podaci o sredstvima uplaćenim osnivaču medija preko posrednika – agencija.

Evidenciju iz stava 1 ovog člana subjekti javnog sektora objavljuju na internet stranici do 31. marta tekuće za prethodnu godinu i dostavljaju Ministarstvu u roku od 15 dana od dana objavljivanja.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, jedinice lokalne samouprave i pravna lica u kojima jedinice lokalne samouprave imaju većinski vlasnički udio, dužni su da Ministarstvu dostave evidenciju iz stava 3 ovog člana posredstvom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Član 21

Subjekti javnog sektora dužni su da vode odvojeno računovodstvo za finansiranje javnih usluga od finansiranja po osnovu sponzorisanja medijskih sadržaja, oglašavanja i pružanja drugih ugovorenih usluga, u skladu sa zakonom.

Član 22

Osnivač medija dužan je da Ministarstvu dostavi podatke o sredstvima koja su mu dodijeljena od strane subjekata javnog sektora po osnovu pružanja javnih usluga, u roku od 30 dana od dana uplate tih sredstava.

O finansiranju od strane subjekata javnog sektora za sponzorisanje medijskih sadržaja, oglašavanje i pružanje drugih ugovorenih usluga, osnivač medija dužan je da vodi evidenciju u kojoj su osnovi dodjele sredstava jasno razdvojeni i da je dostavi Ministarstvu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

U evidenciju iz stava 2 ovog člana unose se i podaci o sredstvima koja su osnivaču medija uplaćena preko posrednika – agencija.

Član 23

Osnivač medija dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za sredstva koja su mu dodijeljena od strane subjekata javnog sektora po osnovu pružanja javnih usluga od sredstava po osnovu finansiranja sponzorisanja medijskih sadržaja, oglašavanja i pružanja drugih ugovorenih usluga, u skladu sa zakonom.

Član 24

Podaci iz člana 19 stav 1, člana 20 stav 1 i člana 22 st. 1 i 2 ovog zakona dostavljaju se na obrascima i u skladu sa uputstvom koji se objavljuju na internet stranici Ministarstva.

Član 25

O podacima iz čl. 19, 20 i 22 ovog zakona Ministarstvo vodi evidenciju.

Na osnovu podataka iz stava 1 ovog člana Ministarstvo sačinjava godišnji izvještaj o sredstvima dodijeljenim osnivačima medija iz javnih prihoda, do 1. juna tekuće za prethodnu godinu i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

V. PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA

Član 26

Država iz budžeta Crne Gore finansira projekte u oblasti informisanja, obezbjeđivanjem finansijskih sredstava za pružanje javnih usluga preko Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (u daljem tekstu: Fond).

Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se u iznosu od najmanje 0,20% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu, od kojih se:

- 1) 60% sredstava usmjerava u podfond za linearne AVM usluge (za komercijalne i neprofitne emitere);
- 2) 40% sredstava usmjerava u podfond za dnevne, nedjeljne i periodične štampane medije i internetske publikacije.

Raspodjelu sredstava iz stava 2 tačka 1 ovog člana vrši savjet regulatornog organa, a raspodjelu sredstava iz stava 2 tačka 2 ovog člana vrši nezavisna komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Sredstva namijenjena podfondovima iz stava 2 ovog člana raspodjeljuju se na sljedeći način:

- 1) 95% tih sredstava – osnivačima medija za pružanje javnih usluga;
- 2) 5% tih sredstava – za operativne troškove (evaluacija projekata, naknada članovima komisije i sl.) organa iz stava 3 ovog člana.

Član 27

Za operativne troškove samoregulatornih tijela iz svakog od podfondova iz člana 26 stav 2 ovog zakona izdvaja se po 5% sredstava na godišnjem nivou.

Pravo na dodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana ima samoregulatorno tijelo koje je najmanje godinu dana prije podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava rješavalo po žalbama čitalaca, gledalaca ili slušalaca i davalo preporuke medijima.

Samoregulatorno tijelo javnog emitera nema pravo na dodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana.

Zahtjev za dodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana samoregulatorno tijelo podnosi jednom godišnje organu nadležnom za raspodjelu sredstava iz podfonda iz člana 26 stav 2 ovog zakona, kad taj organ raspiše javni konkurs za raspodjelu sredstava.

Bliži način podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava, dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev i obrazac zahtjeva propisuje Ministarstvo i regulatorni organ.

Član 28

Sredstva iz Fonda koriste se za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, a posebno za proizvodnju i objavljivanje sadržaja koji su značajni za:

- 1) promociju kulturne raznolikosti, očuvanje tradicije i identiteta Crne Gore;
- 2) evropske integracije Crne Gore;
- 3) nauku, kulturu, umjetnost i obrazovanje;
- 4) zaštitu prava i dostojanstva manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica od diskriminacije, stereotipa i predrasuda;
- 5) djecu, sport i mlade;
- 6) zaštitu životne sredine, održivi razvoj i turizam;
- 7) promociju zdravlja i zdravih stilova života;
- 8) promociju poljoprivrede i turizma;
- 9) afirmaciju preduzetništva;
- 10) zaštitu potrošača;
- 11) borbu protiv korupcije;
- 12) borbu protiv bolesti zavisnosti;
- 13) društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (lica sa invaliditetom, nezaposlena lica, stara lica, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i dr.);
- 14) razvoj civilnog društva i volonterizma;
- 15) promociju medijske pismenosti i medijskog profesionalizma;
- 16) edukaciju o radnim pravima i promociju njihove zaštite;
- 17) zaštitu dostojanstva i promociju prava ugroženih grupa lica (LGBTQ+, rasa, pol i drugi osnovi);
- 18) zaštitu i promociju prava lica sa invaliditetom;
- 19) promociju borbe protiv govora mržnje, uznemiravanja putem interneta i širenja dezinformacija;
- 20) promociju zaštite prava žena, promociju i unapređenje rodne ravnopravnosti i borbu protiv seksizma i
- 21) promociju tema od značaja za lokalnu samoupravu i vrijednosti lokalnih zajednica.

Savjet regulatornog organa i nezavisna komisija iz člana 26 stav 3 ovog zakona u javnom konkursu određuju koje su teme iz stava 1 ovog člana prioritetne za finansiranje u tekućoj godini.

Osnivač medija može konkurisati za dodjelu sredstava iz Fonda za najviše jedan projekat iste vrste medija.

Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za projekte koji su već finansirani iz stranih ili domaćih donacija, sponzorstava ili grantova.

Projekat koji je finansiran u skladu sa ovim zakonom ne može biti finansiran po drugom osnovu iz sredstava budžeta Crne Gore.

Član 29

Savjet regulatornog organa i nezavisna komisija iz člana 26 stav 3 stav ovog zakona vrše raspodjelu sredstava iz Fonda jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa.

Na javni konkurs iz stava 1 ovog člana može se prijaviti osnivač komercijalnog ili neprofitnog štampanog medija, linearne AVM usluge (komercijalni i neprofitni emiter) i internetske publikacije koji ispunjava sljedeće uslove:

- 1) medij je upisan u Evidenciju najmanje godinu dana prije raspisivanja javnog konkursa;
- 2) osnivač medija je objavio impresum i podatke o vlasničkoj strukturi u skladu sa ovim zakonom;
- 3) osnivač medija je dostavio podatke iz člana 22 ovog zakona za godinu koja prethodi godini u kojoj se raspisuje javni konkurs;
- 4) osnivač medija je do dana raspisivanja javnog konkursa izmirio dospelje finansijske obaveze po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, kao i po osnovu naknada za emitovanje radijskog ili televizijskog programa;
- 5) osnivač medija nije u postupku stečaja ili likvidacije;
- 6) osnivaču medija nije blokiran račun u postupku prinudne naplate;
- 7) osnivaču medija nije privremeno oduzeto odobrenje za emitovanje;
- 8) osnivač medija nije nenamjenski koristio sredstva dodijeljena iz Fonda u prethodne dvije godine prije raspisivanja javnog konkursa;
- 9) osnivač medija je član eksternog ili ima uspostavljeno interno samoregulatorno tijelo;
- 10) medij emituje radijski, odnosno televizijski program najmanje godinu dana prije raspisivanja javnog konkursa;
- 11) osnivaču medija nije pravosnažnom sudskom presudom ograničeno dalje širenje medijskog sadržaja u skladu sa članom 54 ovog zakona i nije mu izrečena upravno-nadzorna mjera zbog objavljivanja zabranjenih sadržaja u smislu zakona kojim se uređuje oblast AVM usluga, šest mjeseci prije raspisivanja javnog konkursa;
- 12) osnivaču medija nije zabranjeno dalje širenje medijskog sadržaja u skladu sa članom 54 ovog zakona, godinu dana prije raspisivanja javnog konkursa.

Član 30

Predloženim projektom može se za pružanje javnih usluga tražiti dodjela sredstava u iznosu koji ne smije biti viši od neto troškova neophodnih za pružanje tih javnih usluga, uzimajući u obzir neto vrijednost direktnih ili indirektnih komercijalnih usluga vezanih za pružanje tih javnih usluga.

Član 31

Sredstva iz Fonda dodjeljuju se za jasno utvrđenu namjenu, bez diskriminacije i na osnovu unaprijed definisanih, jasnih, objektivnih i transparentnih kriterijuma i metodologije bodovanja.

Bliže kriterijume, metodologiju bodovanja projekata, način raspodjele sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena jednom mediju u toku godine, način korišćenja sredstava, kao i sadržinu ugovora o dodjeli sredstava propisuju Ministarstvo i regulatorni organ.

Član 32

Ministarstvo i regulatorni organ vode evidenciju i objavljuju izvještaj o raspodjeli sredstava iz Fonda na svojoj internet stranici, u roku od 30 dana od dana raspodjele tih sredstava.

Sredstva iz Fonda koja nisu raspodijeljena u okviru javnog konkursa vraćaju se u budžet Crne Gore.

Član 33

Privremeni izvještaj o realizaciji projekta osnivač medija dostavlja po isteku polovine roka za realizaciju projekta, a završni u roku od 30 dana od dana isteka roka za realizaciju projekta.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se Ministarstvu, odnosno regulatornom organu.

Ako se sredstva iz Fonda koriste suprotno namjeni za koju su dodijeljena ili visina dodijeljenih sredstava prevazilazi visinu sredstava neophodnih za pružanje javnih usluga, organi nadležni za raspodjelu sredstava će naložiti povraćaj nenamjenski utrošenih sredstava, odnosno viška sredstava za pružanje javnih usluga.

Povraćaj sredstava iz stava 3 ovog člana vrši se uplatom na račun organa nadležnih za raspodjelu sredstava.

Član 34

Osnivač medija, dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda od pružanja komercijalnih usluga, u skladu sa zakonom.

Član 35

Pored sredstava iz Fonda, u cilju ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na informisanje na svom jeziku, iz javnih prihoda se mogu izdvajati i posebna sredstva za finansiranje osnivača medija.

Sredstva iz stava 1 ovog člana raspodjeljuju se na nezavisan i transparentan način, uz garancije uređivačke, programske i institucionalne autonomije osnivača medija.

VI. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U INFORMISANJU

Član 36

Novinar ili autor koji nije novinar ima pravo da odbije da pripremi, napiše ili učestvuje u oblikovanju medijskog sadržaja koji je suprotan zakonu i Kodeksu, uz pisano objašnjenje glavnom uredniku.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, novinaru ili autoru koji nije novinar ne može prestati radni odnos, ne može mu biti umanjena zarada ili naknada za rad, niti se može na drugi način staviti u nepovoljan položaj.

Član 37

Novinar nije dužan da otkrije izvor informacije ako se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja medijskog sadržaja, upozna sa informacijama koje bi mogle da ukažu na identitet izvora informacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, novinar je dužan da, na osnovu odluke nadležnog suda, a na zahtjev državnog tužioca, otkrije izvor informacije kad je to neophodno radi zaštite interesa nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta i zaštite javnog zdravlja.

Prilikom donošenja odluke iz stava 2 ovog člana, sud će posebno voditi računa o tome da li je utvrđena informacija u neposrednoj vezi sa konkretnim slučajem, da li se informacija može pribaviti iz drugih izvora i da li na zakonu zasnovan legitiman interes za otkrivanje podataka o izvoru informacije iz stava 1 ovog člana preteže u odnosu na zaštitu identiteta izvora informacije.

Sud može, cijeneći okolnosti slučaja, isključiti javnost u toku iznošenja podataka o identitetu izvora informacije, u skladu sa zakonom.

Član 38

Novinaru se ne može odbiti akreditacija za bilo koji događaj koji organizuju subjekti javnog sektora ili događaj koji organizuju drugi subjekti, a koji podrazumijeva učešće medija.

Novinar je dužan da prije objavljivanja informacija o određenom događaju, pojavi ili ličnosti, sa dužnom novinarskom pažnjom, provjeri porijeklo, istinitost i potpunost tih informacija.

Član 39

Predstavnik inostranog medija (urednik, novinar, foto-reporter, snimatelj i drugi saradnici), u obavljanju svoje djelatnosti, ima prava i obaveze kao i predstavnik domaćeg medija.

Član 40

Zaposlenom u mediju ne može prestati radni odnos, ne može mu se umanjiti zarada, promijeniti status u redakciji ili utvrditi odgovornost zbog stava ili mišljenja koje je izrazio u skladu sa profesionalnim standardima i programskim pravilima.

Član 41

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u mediju primjenjuju se opšti propisi o radu.

Član 42

Medij ima glavnog urednika, koji slobodno i samostalno uređuje medijski sadržaj i odgovara za objavljeni medijski sadržaj.

Za glavnog urednika medija može biti imenovano lice koje ispunjava uslove propisane statutom osnivača medija ili aktom o osnivanju medija.

Glavnog urednika medija imenuje i razrješava osnivač medija, u skladu sa statutom osnivača medija ili aktom o osnivanju medija.

Pitanja učešća novinara u postupku imenovanja i razrješavanja glavnog urednika, kao i položaja glavnog urednika u slučaju promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju tog medija, uređuju se statutom osnivača medija.

Izmjena statuta osnivača medija, u vezi sa pitanjima iz stava 4 ovog člana vrši se uz obaveznu prethodnu konsultaciju novinara tog medija.

Član 43

Medijski sadržaj kojem je promijenjen smisao u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom i prezimenom novinara ili autora koji nije novinar bez njegovog pristanka.

Za medijski sadržaj iz stava 1 ovog člana, a koji je objavljen bez pristanka novinara ili autora koji nije novinar, odgovara samo glavni urednik.

Ako je medijskim sadržajem iz stava 2 ovog člana povrijeđen ugled novinara, novinar ili autor koji nije novinar može zahtijevati naknadu štete.

Član 44

Osnivač internetske publikacije dužan je da utvrdi i učini dostupnim javnosti pravila za objavljivanje komentara na internetskoj publikaciji.

Pravila iz stava 1 ovog člana sadrže opis očigledno nezakonitog sadržaja i sadržaja kojim se krše zakonom zaštićena prava.

Komentar iz stava 1 ovog člana je sadržaj objavljen u internetskoj publikaciji, koji je kreirao korisnik povodom objavljenog medijskog sadržaja na toj internetskoj publikaciji.

Očigledno nezakonit sadržaj iz stava 2 ovog člana je sadržaj kojim se:

1) podstiče ili omogućava podsticanje nasilnog ugrožavanja ili nezakonite promjene ustavnog uređenja,

2) može ugroziti javno zdravlje ili koji predstavlja ozbiljan rizik po javno zdravlje;

3) može ugroziti ili dovesti u pitanje javna bezbjednost ili koji predstavlja ozbiljan rizik po javnu bezbjednost, nacionalnu bezbjednost i odbranu;

4) javno podstiče izvršenje krivičnog djela terorizma;

5) omogućava ili vrši ratna propaganda; i

6) čije je objavljivanje u mediju zabranjeno u skladu sa čl. 47 do 52 ovog zakona.

Osnivač internetske publikacije dužan je da ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 minuta od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da taj komentar predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili da se tim komentarom krše zakonom zaštićena prava.

Ako osnivač internetske publikacije ne ukloni komentar iz stava 5 ovog člana, lice na koje se odnosi taj komentar može tražiti uklanjanje komentara od nadležnog suda.

Član 45

Osnivač medija, odgovoran je za objavljeni medijski sadržaj, ako je bio uključen u uređivački postupak koji je doveo do objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Za štetu prčinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja solidarno odgovaraju osnivač medija, glavni urednik, urednik za pojedina izdanja ili rubrike i novinar ili autor koji nije novinar, ako se dokaže da su postupali suprotno dužnoj novinarskoj pažnji.

U pogledu utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete iz stava 2 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Prilikom utvrđivanja visine naknade štete potrebno je poštovati načelo proporcionalnosti kako se ne bi ugrozio rad ili opstanak medija.

Član 46

Osnivač medija, glavni urednik i novinar ili autor koji nije novinar neće odgovarati za štetu iz člana 45 stav 2 ovog zakona ako su postupali u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, odnosno ako je medijski sadržaj kojim je šteta prčinjena:

1) vjerno prenijet iz rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, organa državne uprave i organa lokalne samouprave, sa javnog skupa ili je prenijet iz akata organa državne uprave, odnosno organa lokalne samouprave, javnih ustanova i drugih pravnih lica kojima su povjerena javna ovlašćenja;

2) od javnog interesa i prenijet kao citat iz drugog medija ili objavljen unutar intervjua, osim ako pojedini djelovi citata ili intervjua sadrže očigledne uvrede ili klevete; i

3) zasnovan na informacijama za koje su novinar i glavni urednik imali osnovani razlog da vjeruju da su potpune ili istinite, a postojao je opravdani interes javnosti da bude upoznata.

Prilikom utvrđivanja odgovornosti lica iz stava 1 ovog člana, sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito način, oblik i vrijeme iznošenja medijskog sadržaja, razloge za hitnost objavljivanja, kao i da li bi šteta nastala i u slučaju da medijski sadržaj nije objavljen.

VII. POSEBNA ZAŠTITA PRAVA

Član 47

U cilju zaštite ljudskog dostojanstva, niko se u medijskom sadržaju ne smije označiti počiniocem krivičnog djela, odnosno proglasiti krivim prije pravosnažne odluke suda.

Stav 1 ovog člana ne treba tumačiti tako da se neopravdano ograničava pravo novinara da traži i saopštava informacije o pitanjima od javnog interesa.

Član 48

Mediji su dužni da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim postupcima.

Ako je medij objavio da je protiv određenog lica pokrenut krivični postupak, to lice ima pravo, kad se postupak okonča, da zahtijeva objavljivanje informacije o pravosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe, odnosno oslobađanju od optužbe.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se mediju najkasnije 30 dana od dana pravosnažnog obustavljanja, odnosno okončanja krivičnog postupka.

Medij nije dužan da objavi informaciju iz stava 2 ovog člana, ako uz zahtjev za objavljivanje informacije nije priloženo pravosnažno rješenje o obustavljanju krivičnog postupka, odnosno pravosnažna presuda kojom se optužba odbija, a podnosilac zahtjeva ih ne dostavi prije isteka roka za podnošenje zahtjeva.

Na ostala pitanja vezana za objavljivanje informacije iz stava 2 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na odgovor i ispravku.

Član 49

Medij ne smije širiti, podsticati ili pravdati nasilje, mržnju ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.

Član 50

Mediji su dužni da štite integritet maloljetnika.

Medijski sadržaj koji može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika mora biti unaprijed jasno i vidno označen kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnik čuti ili vidjeti.

Nije dozvoljeno na način dostupan maloljetnicima javno izlagati pornografski sadržaj u medijima.

Mediji ne smiju objavljivati informacije kojima se posredno ili neposredno otkriva identitet maloljetnika uključenog u slučajeve bilo kog oblika nasilja ili krivičnog djela, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac i, u tom kontekstu, iznositi pojedinosti iz porodičnih odnosa i privatnog života maloljetnika.

Član 51

Zabranjeno je oglašavanje prodaje i kupovine ljudskih organa, tkiva, ćelija i krvi za presađivanje, odnosno transfuziju.

Mediji ne smiju oglašavati oružje, opojne droge, duvanske proizvode, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, promet roba i pružanje usluga zabranjenih zakonom, lijekove i medicinska sredstva koji se izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, odnosno na recept, kao ni metode i postupke liječenja.

Ljekovi i medicinska sredstva koji se ne izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, odnosno na recept, mogu se oglašavati u skladu sa propisima kojima se uređuju lijekovi i medicinska sredstva.

Sadržaji koji imaju za cilj oglašavanje proizvoda i usluga u medijima moraju biti jasno označeni kao takvi.

Alkoholna pića se mogu oglašavati u skladu sa posebnim propisima.

U alkoholna pića, u smislu ovog zakona, ubrajaju se i piva i mješavine piva sa voćnim sokovima, voćnim nektarima, osvježavajućim bezalkoholnim pićima ili voćnim vinima.

Zabranjeno je prikriveno oglašavanje.

Prikriveno oglašavanje, u smislu ovog zakona, je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u medijima, kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom, a izvršeno je u zamjenu za plaćanje ili drugu naknadu.

Zabranjeno je oglašavanje kojim se, neposredno ili posredno, širi, podstiče ili pravda nasilje, govor mržnje i diskriminacija po bilo kom osnovu, a posebno po osnovu pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, političkog, vjerskog i drugog uvjerenja.

Član 52

Nije dozvoljeno objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti i ugleda.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dozvoljeno je objavljivanje informacije koja može štetiti časti i ugledu ako je ta informacija tačna, izvještava o stvarima od javnog interesa i doprinosi pravu na informisanje.

Prikazom ili opisom scene nasilja u medijskom sadržaju ne smije se povrijediti dostojanstvo žrtve nasilja.

Mediji su dužni da u medijskim sadržajima koji sadrže scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, poštovanjem standarda Kodeksa, na primjeren način informišu javnost uz eliminisanje senzacionalizma.

Karikaturalno i satirično prikazivanje lica ne smatra se povredom dostojanstva ličnosti.

Član 53

Zaštita prava iz čl. 47 do 52 ovog zakona obezbjeđuje se pred nadležnim sudom.

Član 54

Nadležni sud može, na predlog državnog tužioca ili lica koje traži zaštitu prava iz člana 44 stav 4 ovog zakona, zabraniti dalje širenje medijskog sadržaja samo u slučajevima iz člana 5 stav 3 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, sud će zabraniti dalje širenje medijskog sadržaja i naložiti njegovo uklanjanje ili ograničavanje dostupnosti.

Član 55

Postupak po predlogu iz člana 54 stav 1 ovog zakona je hitan.

Pretnos se mora održati u roku od 24 časa od prijema predloga.

Pretnos iz stava 2 ovog člana može se održati bez prisustva uredno pozvanih stranaka, na šta se stranke u pozivu na pretnos izričito upozoravaju.

Rješenje o zabrani daljeg širenja medijskog sadržaja sud donosi odmah po završenom pretnosu, objavljuje ga bez odlaganja i dostavlja strankama u roku od 48 časova.

Član 56

Nadležni sud može, na predlog državnog tužioca ili lica koje traži zaštitu prava iz čl. 47 do 52 ovog zakona, donijeti rješenje o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja do pravosnažnosti rješenja o zabrani daljeg širenja tog sadržaja.

Podnosilac predloga iz stava 1 ovog člana dužan je da obrazloži razloge za privremeno ograničavanje daljeg širenja medijskog sadržaja.

O predlogu iz stava 1 ovog člana sud odlučuje u roku od šest časova od njegovog podnošenja.

Nadležni sud je dužan da rješenje o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja odmah dostavi osnivaču medija, glavnom uredniku, štampariji, distributeru i operatoru koji pruža uslugu pristupa internetu, kao i autoru medijskog sadržaja ako je poznat.

Član 57

Ako sud ukine rješenje o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja, rješenjem će odrediti da se sve preduzete mjere ukinu u roku od šest časova.

Žalba podnosioca predloga protiv rješenja iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 58

Ako sud odbije predlog za zabranu daljeg širenja medijskog sadržaja, strana koja je pretrpjela štetu zbog privremenog ograničavanja daljeg širenja medijskog sadržaja ima pravo na naknadu te štete.

Član 59

Protiv rješenja o zabrani daljeg širenja medijskog sadržaja može se izjaviti žalba u roku od 48 časova od dostavljanja rješenja.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, žalba se ne dostavlja protivnoj stranci na odgovor.

Blagovremenu i dozvoljenu žalbu, zajedno sa svim spisima, prvostepeni sud dostavlja drugostepenom sudu u roku od 48 časova od prijema žalbe.

Drugostepeni sud može pozvati i saslušati stranke.

Drugostepeni sud odlučuje po žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe sa spisima.

Član 60

Prilikom donošenja rješenja o zabrani daljeg širenja medijskog sadržaja, sud će posebno voditi računa o tome da li zaštita na zakonu zasnovanog legitimnog interesa preteže u odnosu na zaštitu slobode izražavanja.

U postupku za zabranu daljeg širenja medijskog sadržaja shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje krivični postupak.

VIII. PRAVO NA ODGOVOR I ISPRAVKU

Član 61

Lice na koje se odnosi informacija koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, ima pravo da od glavnog urednika medija zahtijeva da objavi odgovor kojim se pobija, dopunjuje ili ispravlja neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta informacija (u daljem tekstu: odgovor), bez naknade.

Ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga iz člana 65 ovog zakona ili ako odgovor ne objavi na propisan način, lice iz stava 1 ovog člana može protiv njega podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora.

Član 62

Pored prava na odgovor, lice iz člana 61 stav 1 ovog zakona ima pravo da od glavnog urednika medija, bez naknade, zahtijeva i ispravku neistinite, nepotpune ili netačno prenijete informacije (u daljem tekstu: ispravka), kojom mu je povrijeđeno pravo ili interes.

Ako je glavni urednik medija do dana podnošenja zahtjeva za ispravku već objavio ispravku, ispravka se ne može zahtijevati, osim ako lice iz stava 1 ovog člana smatra da nije objavljena na propisan način.

Ako glavni urednik medija ne objavi ispravku, lice iz stava 1 ovog člana može protiv njega podnijeti tužbu za objavljivanje ispravke.

Član 63

Zahtjev za objavljivanje odgovora ili ispravke može se podnijeti u roku od 30 dana od dana objavljivanja medijskog sadržaja, odnosno od dana kad je lice koje podnosi zahtjev za odgovor ili ispravku saznalo za objavljivanje tog medijskog sadržaja, ako iz objektivnih razloga nije moglo saznati u naznačenom roku.

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana navodi se medijski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose, kao i datum objavljivanja tog medijskog sadržaja.

Član 64

Odgovor, odnosno ispravka mora se objaviti bez izmjena i dopuna, osim pravopisnih ispravki koje ne mijenjaju smisao, na istoj strani štampe, sa istom opremom, odnosno u istoj emisiji audiovizuelnog medija u kojem je objavljen medijski sadržaj, tako da plasman u mediju odgovara plasmanu medijskog sadržaja na koji se odnosi, uz napomenu da se radi o odgovoru, odnosno ispravki.

Odgovor, odnosno ispravka mora se objaviti u prvom, a najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja nakon prijema odgovora, odnosno ispravke.

U internetskim publikacijama, odgovor, odnosno ispravka objavljuje se najkasnije 12 časova po prijemu i mora biti povezana linkom sa medijskim sadržajem na koji se odnosi.

Odgovor, odnosno ispravka ne smije biti nesrazmjerno duža od medijskog sadržaja, odnosno dijela medijskog sadržaja na koji se odnosi.

Odgovor, odnosno ispravka objavljuje se na jeziku na kojem je objavljen medijski sadržaj na koji se odgovor, odnosno ispravka odnosi.

Nije dozvoljeno u istom izdanju, odnosno medijskom sadržaju, zajedno sa odgovorom, odnosno ispravkom na ranije objavljeni medijski sadržaj, objaviti i komentar tog odgovora, odnosno ispravke.

Na komentar odgovora, odnosno ispravke primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na odgovor, odnosno ispravku.

Objavljivanje odgovora, odnosno ispravke može se tražiti i ako je medijski sadržaj bio objavljen posredstvom medija koji je prestao da radi.

U slučaju iz stava 8 ovog člana, podnositelj odgovora, odnosno ispravke može od osnivača medija koji je prestao da radi ili njegovog pravnog sljedbenika o svom trošku tražiti da obezbijedi objavljivanje odgovora, odnosno ispravke u drugom mediju koji, po obimu i kvalitetu distribucije medijskih sadržaja, odgovara mediju koji je prestao da radi.

Član 65

Glavni urednik medija dužan je da objavi odgovor, odnosno ispravku na objavljeni medijski sadržaj, osim ako:

1) se odgovor, odnosno ispravka ne odnose na medijski sadržaj zbog kojeg se zahtijeva njihovo objavljivanje ili ne sadrže podatke u vezi sa navodima iznesenim u medijskom sadržaju;

2) se odgovorom, odnosno ispravkom pobijaju činjenice iz objavljenog medijskog sadržaja čija je istinitost već utvrđena pravosnažnom odlukom nadležnog organa;

3) je zahtjev za odgovor, odnosno ispravku podnijelo lice kojem nije povrijeđeno pravo ili interes u skladu sa ovim zakonom;

4) je već objavljen odgovor, odnosno ispravka na isti medijski sadržaj ili je u istom mediju, u drugom medijskom sadržaju (intervju, izjava i dr.), po zahtjevu istog lica već objavljena reakcija iste sadržine kao podneseni odgovor, odnosno ispravka;

5) je sadržina odgovora, odnosno ispravke takva da bi njihovo objavljivanje izazvalo zabranu širenja medijskog sadržaja, krivičnu ili prekršajnu odgovornost ili građanskopravnu odgovornost prema trećim licima;

6) lice koje podnosi zahtjev za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke nije navelo ime, prezime, adresu ili broj lične karte, odnosno naziv ili sjedište pravnog lica;

7) su odgovor, odnosno ispravka nesrazmjerno duži od medijskog sadržaja na koji se odnose, a podnositelj zahtjeva odbije pisani zahtjev glavnog urednika medija da odgovor, odnosno ispravku skрати;

8) su odgovor, odnosno ispravka napisani na jeziku različitom od jezika na kojem je objavljen medijski sadržaj na koji se odnose, a nijesu naknadno, na zahtjev glavnog urednika, prevedene na taj jezik i

9) odgovor, odnosno ispravka osporavaju informaciju koja je vjerodostojno prenijeta sa javnog događaja.

Glavni urednik medija dužan je da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, obavijesti podnosioca zahtjeva o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor, odnosno ispravku.

Član 66

Postupak po tužbi za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke je hitan.

Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana isteka roka za objavljivanje odgovora ili ispravke.

Uz tužbu za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke prilaže se primjerak ili kopija štampanog teksta odnosno, po mogućnosti, tonski ili video zapis emisije u kojoj je objavljen medijski sadržaj.

U postupku po tužbi za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, tuženom se tužba ne dostavlja na odgovor i ne održava se pripremno ročište.

U postupku po tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke prvo ročište za glavnu raspravu će se održati u roku od osam dana od dana podnošenja tužbe, a svako naredno ročište u roku od osam dana od dana održavanja prethodnog ročišta.

Glavni urednik medija u kojem je objavljen medijski sadržaj dužan je da po dostavljanju tužbe za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke, na zahtjev suda, neodložno dostavi osporeni medijski sadržaj, pod prijetnjom odlučivanja na njegovu štetu ako to, bez opravdanih razloga, ne učini.

U postupku po tužbi za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke utvrđuju se samo činjenice od kojih zavisi obaveza medija da objavi odgovor, odnosno ispravku.

Član 67

Protiv odluke suda donijete u prvom stepenu stranke mogu izjaviti žalbu u roku od pet dana od dana donošenja, odnosno dostavljanja prepisa presude.

Prvostepeni sud će blagovremenu, potpunu i dozvoljenu žalbu sa svim spisima predmeta dostaviti drugostepenom sudu najkasnije u roku od dva dana.

Drugostepeni sud je dužan da donese odluku u roku od pet dana od dana kad mu je dostavljena žalba.

Član 68

U postupku za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

IX. ČUVANJE I PRAVO UVIDA U MEDIJSKI ZAPIS

Član 69

Osnivač medija dužan je da čuva jedan primjerak medijskog sadržaja (novine, snimci, informacije i dr.) 30 dana od dana objavljivanja.

Osnivač medija dužan je da sadržaje iz stava 1 ovog člana da na uvid ili dostavi njihovu kopiju na zahtjev nadležnog suda, regulatornog organa ili drugog zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva.

Za izradu kopije medijskog sadržaja može se zahtijevati naknada nužnih troškova kopiranja.

Na zahtjev nadležnog suda i regulatornog organa, kopija medijskog sadržaja izrađuje se i dostavlja bez naknade.

X. NADZOR

Član 70

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše Ministarstvo i regulatorni organ.

Nadzor nad radom pružalaca linearnih AVM usluga vrši regulatorni organ, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast AVM usluga.

Član 71

Inspeksijski nadzor nad štampanim medijima i internetskim publikacijama i linearnim AVM uslugama u vezi sa čl. 13 i 22 ovog zakona vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspekcijski nadzor u vezi sa članom 14 ovog zakona vrši regulatorni organ, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 72

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 8.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - osnivač medija, ako:

1) medij ne objavi sadržaj impresuma medija u skladu sa članom 13 stav 1 i 2 ovog zakona;
2) ne omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u njegovom osnivačkom kapitalu, ako se radi o privrednom društvu, odnosno o članovima organa rukovođenja i upravljanja, ako se radi o drugim oblicima osnivača medija (nevladina udruženja, vjerske, sportske, sindikalne i druge organizacije) (član 14 stav 1 tačka 1);

3) ne omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o povezanim licima, u smislu zakona kojim se uređuje oblast AVM usluga, sa licima iz člana 13 stav 4 tačke 1 ovog zakona (član 14 stav 1 tačka 2);

4) ne omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o drugim osnivačima medija u kojima lica iz člana 13 stav 4 tač. 1 i 2 ovog zakona imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu (član 14 stav 1 tačka 3);

5) ne omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o sopstvenom ili učešću njegovih vlasnika većem od 5% u vlasništvu pravnih lica čija djelatnost uključuje prikupljanje, oblikovanje i posredovanje u prodaji komercijalnih audiovizuelnih komunikacija (član 14 stav 1 tačka 4);

6) ne omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o sopstvenom ili učešću njegovih vlasnika većem od 5% u vlasništvu pravnih lica čija djelatnost uključuje prikupljanje, analizu i objavljivanje informacija o gledanosti, slušanosti ili posjećenosti AVM usluga (član 14 stav 1 tačka 5);

7) ne dostavi Ministarstvu podatke o sredstvima koja su mu dodijeljena od strane subjekata javnog sektora po osnovu pružanja javnih usluga, u roku od 30 dana od dana uplate tih sredstava (član 22 stav 1);

8) o finansiranju od strane subjekata javnog sektora za sponzorisane medijskih sadržaja, oglašavanje i pružanje drugih ugovorenih usluga, ne vodi evidenciju u kojoj su osnovi dodjele sredstava jasno razdvojeni i ne dostavi je Ministarstvu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 22 stav 2);

9) ne utvrdi i učini dostupnim javnosti pravila za objavljivanje komentara na internetskoj publikaciji (član 44 stav 1);

10) ne ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 minuta od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da taj komentar predstavlja očigledno nezakonit sadržaj ili da se tim komentarom krše zakonom zaštićena prava (član 44 stav 5);

11) ne postupi u skladu sa članom 50 stav 2 ovog zakona;

12) medij prilikom postupka oglašavanja ne postupi u skladu sa članom 51 ovog zakona; i

13) sadržinu odgovora, odnosno ispravke medij ne objavi u skladu sa članom 64 ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Član 73

Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - osnivač medija, ako:

1) ne podnese prijavu za upis medija u Evidenciju u roku od 30 dana od dana osnivanja medija (član 11 stav 1);

2) glavni urednik u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke ne obavijesti podnosioca o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor odnosno ispravku (član 65 stav 2);

3) ne čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimci, informacije i dr) 30 dana od dana objavljivanja (član 69 stav 1);

4) sadržaje iz člana 69 stav 1 ovog zakona ne da na uvid ili ne dostavi njihovu kopiju na zahtjev nadležnog suda, regulatornog organa ili drugog zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva (član 69 stav 2).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Član 74

Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu i jedinici lokalne samouprave, ako državni organ i jedinica lokalne samouprave:

1) se finansira osnivač medija koji nije upisan u Evidenciju medija i koji nije objavio impresum i podatke o vlasničkoj strukturi, u skladu sa ovim zakonom (član 18 stav 2);

2) za sredstva dodijeljena osnivačima medija za finansiranje javnih usluga, ne dostavi podatke Ministarstvu u roku od 30 dana od dana dodjele tih sredstava (član 19 stav 1);

3) evidenciju iz člana 20 stav 1 ovog zakona ne objavi na interinternet stranici do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu i ne dostavi je Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 22 stav 2);

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se pravno lice, novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 500 eura.

Član 75

Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne uprave nadležnom za poslove finansija, ako :

1) ne dostavi Ministarstvu podatke iz člana 19 stav 1 ovog zakona posredstvom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija (član 19 stav 2); i

2) ne dostavi Ministarstvu evidenciju iz člana 20 stav 3 ovog zakona posredstvom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 20 stav 4).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se pravno lice, novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 500 eura.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o medijima („Službeni list CG“, broj 82/20), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 77

Osnivači medija osnovanih do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da podnesu prijavu za upis u Evidenciju u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78

Odredba člana 26 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2025. godine.

Član 79

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o medijima („Službeni list CG“, broj 82/20).

Član 80

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Crna Gora je prvi Zakon o medijima, koji je bio na tragu standarda razvijenih demokratija za povoljno okruženje za rad slobodnih medija, donijela 2002. godine. Od tada su zakoni koji regulišu rad medija (Zakon o medijima, Zakon o nacionalnom javnom emiteru RTCG i Zakon o elektronskim medijima) mijenjani i dopunjavani sa obrazloženjem da je potrebno usklađivanje sa preporukama Evropske unije i Savjeta Evrope.

Ujedno, usvajanjem Prijedloga zakona o medijima, zajedno sa Prijedlogom zakona o nacionalnom javnom emiteru - Javnom medijskom servisu Crne Gore i Prijedlogom zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, Crna Gora bi umnogome ispunila svoje obaveze u pregovaračkim poglavljima 10 i 23 u dijelu koji se odnosi na slobodu izražavanja i medije. Evropska komisija je u posljednja dva izvještaja o Crnoj Gori za 2022. i 2023. godinu istakla da su neke izmjene i dopune Zakona o medijima napravljene u posljednjem trenutku i da ih treba razmotriti u cilju potpune usklađenosti sa pravnom tekovinom EU i relevantnim međunarodnim standardima, te da je zato neophodno završiti reviziju pravnog okvira u oblasti medija u nastavljenom dijalogu sa medijskom zajednicom i civilnim društvom, koji je izrazito bio bogat, imajući u vidu broj članova i raznovrsnost radne grupe koja je radila na izradi Nacrta zakona o medijima i konačno, dala ključni doprinos u utvrđivanju Prijedloga zakona.

U izradi Prijedloga, korišćena su i analizirana uporedno pravna rješenja i iskustva zemalja u regionu, bliskog pravnog i evropskog kruga, kao i iskustva drugih zemalja, preporuke međunarodnih i evropskih partnera, kao i veliki broj stručnih mišljenja iz zemlje i inostranstva.

U toku sprovođenja važećeg Zakona o medijima, pokazalo se da su određena zakonska rješenja nedovoljno određena, precizna i djelotvorna, te postoji realna potreba da se ti nedostaci otklone. Navedeno je neophodno i kako bi se usvojile određene primjedbe od strane subjekata na koje se zakon odnosi ; kako bi se ojačala nezavisnost medija i zaštita novinara u obavljanju svoje djelatnosti, posebno u pogledu zaštite izvora i odgovornosti za objavljeni sadržaj, učvrstila sloboda izražavanja, pojačala njihova finansijska stabilnost, ali ujedno i povećala odgovornost medija i novinara kroz konkretnije poštovanje profesionalnih standarda i dosljedno pridržavanje normi Etičkog kodeksa novinara/novinarki Crne Gore.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Iako se usvajanjem Zakona o medijima 2020. godine Crna Gora uglavnom uskladila sa pravnom tekovinom EU i međunarodnim konvencijama u relevantnoj oblasti, predloženim zakonskim rješenjem bi se relevantna regulativa transponovala u potpunosti u domaći pravni

sistem. To podrazumijeva i usklađivanje specifičnih odredbi Zakona o medijima sa evropskim zakonodavstvom, poput: obaveze zabrane oglašavanja iz Direktivom (EU) 2018/1808 Evropskog parlamenta i Savjeta EU o izmjenama i dopunama Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih zakonskih odredbi, regulaciji ili upravnim radnjama u državama članicama koje se tiču pružanja audio-vizuelnih medijskih usluga (Direktiva o AVM uslugama); Rezolucijom Evropskog parlamenta o rodnoj ravnopravnosti u medijskom sektoru u EU ((2017/2210(INI)) i u krajnjem sa Ekspertskim pregledom „nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (AVMU) i ocjene usklađenosti nacrtu Zakona o AVMU i ocjena usklađenosti nacrtu Zakona o AVMU, Zakona o medijima i Zakona o Nacionalnom javnom emiteru (RTCG)”, (JUFREX 2). Uvažene su gotovo u potpunosti i preporuke međunarodnih partnera – preporuke sadržane u Izvještajima o Crnoj Gori, kao i komentari i date sugestije Savjeta Evrope dobijeni u više navrata, prvo u novembru 2022. godine, kada je tekst zakona u formi nacrtu upućen na mišljenje, a onda i konačno, u formi prijedloga, u martu 2024. godine. Prijedlog zakona o medijima je u više navrata bio predmet konsultacija sa Evropskom komisijom, što je u konačnom rezultiralo i mišljenjem koje je upućeno na Prijedlog zakona u maju 2024. godine.

Takođe, Prijedlog zakona usaglašen je i sa sljedećim relevantnim dokumentima:

- Preporukom (2004) 16 o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju;
- Pri izradi Predloga zakona o medijima uvažene su sljedeće Preporuke Savjeta Evrope:
- Preporukom (2011) 7 o novom pojmu medija;
- Preporukom (2000) 7 o pravu novinara da ne otkriju svoje izvore informacija;
- Preporukom (2018/11) o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva;
- Preporukom (2007) 2 o medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja.

Uz navedena dokumenta, uzet je u razmatranje i Pojačani Kodeks prakse o dezinformacijama EU iz 2022. godine.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Poglavlje I uređuje osnovne odredbe, kojima se u **članovima 1-7** propisuju predmet zakona, polje njegove primjene, određenje medija, medijskog sadržaja i novinara, tumačenje i primjenu zakona i upotreba rodno osjetljivog jezika u radu medija i u zakonu.

Članom 1 Prijedloga zakona određen je predmet zakona.

Članom 2 Prijedloga korigovan je važeći zakon, tako što je ograničena primjena zakona samo na medije koji su osnovani u Crnoj Gori, kako bi se izbjegla situacija da mediji koji su osnovani u Crnoj Gori, a uredničke odluke donose u inostranstvu zaobiđu zakonsku odgovornost.

Članom 3 Prijedloga dopunjene su odredbe važećeg zakona, na način što je precizirano određenje pojma medijski sadržaj. Po prvi put je takođe uvrštena odredba kojom se daje određenje pojma novinar, s obzirom da u dosadašnjem zakonskom rješenju uopšte nije data definicija novinara, što je veliki propust imajući u vidu da je u pitanju krovni zakonski instrument u ovoj oblasti i da se ovim zakonom utvrđuju određena prava i obaveze novinara. Tim prije je neophodno odrediti na šta se sve pojam novinara odnosi.

Članom 4 Prijedloga zakona, predviđena je obaveza države da obezbjeđuje i jamči slobodu medija, izražavanja i informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama, uz tumačenje u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, te je predviđen hitan postupak izvršavanja odluka tog suda.

Članom 5 Prijedloga zakona dalje je razrađena garancije slobode izražavanja, te se predviđaju izuzeci kada se ta sloboda može ograničiti.

Članom 6 Prijedloga je propisano da su mediji dužni da u svom radu koriste rodno osjetljivi jezik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rodna ravnopravnost.

Članom 7 Prijedloga zakona propisana je obaveza upotrebe rodno osjetljivog jezika u zakonu.

Poglavlje II uređuje vrste, osnivanje i Evidenciju medija, što je podobno propisano **članovima 8-14.**

Članom 8 Prijedloga propisuju se vrste medija, što je novina u odnosu na važeće rješenje. Korigovano je važeće zakonsko rješenje, tako što je predviđeno da se na medijski sadržaj internetske publikacije koji se može smatrati AVM uslugom, primjenjuje se zakon kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga, što je i sasvim opravdano, imajući u vidu da internetske publikacije nerijetko objavljuju i audiovizuelni medijski sadržaj.

Članom 9 Prijedloga predviđeno je da se mediji osnivaju aktom o osnivanju, bez odobrenja, kao i shodna primjena zakona kojim se uređuju oblast AVM usluga i nacionalni javni emiter.

Članom 10 Prijedloga zakona korigovane su relevantne odredbe važećeg zakona, na način što je preciznije određeno da pravna i fizička lica, kao osnivači medija moraju biti registrovana u skladu sa zakonom kojim se reguliše njihovo osnivanje, jer se u ulozi osnivača mogu javiti različite organizacije, kao nevladine, sindikalne, sportske, vjerske organizacije, ali i privredna društva itd.

Članom 11 Prijedloga je izvršena korekcija postojećeg člana važećeg Zakona o medijima kako bi se preciziralo određenje osnivača medija i vođenje Evidencije o upisu medija, te dalo određenje Evidencije koje je izostalo u prethodnom zakonskom rješenju. Predviđeno je kao novina da se mediji upisuju u Evidenciju u Crnoj Gori. Takođe, novina je da je upis medija u Evidenciju obavezan za sve medije.

Članom 12 Prijedloga zakona predviđeno je preciziranje Evidencije u odnosu na važeće rješenje, a sve zarad obezbjeđivanja veće transparentnosti u procesu vođenja Evidencije, ali i potrebe za terminološkim usklađivanjem, prije svega sa zakonom kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Članom 13 Prijedloga inovirane su odredbe koje se odnose na obavezan sadržaj impresuma medija, ali i usklađivanje podataka koje mediji objavljuju u impresumu sa onima koje dostavljaju regulatoru u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga, shodno zakonu kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga. Određen je takođe bliži sadržaj tih podataka.

Članom 14 Prijedloga zakona predviđena je obaveza osnivača medija da na jednostavan, neposredan i stalan način objavi podatke o vlasničkoj strukturi, na način da se omogući pristup podacima o vlasničkoj strukturi medija i povezanim licima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast AVM usluga.

Poglavlje III uređuje samoregulatorna tijela, što je podobno propisano **članovima 15-16.**

Članom 15 Prijedloga izvršena je korekcija i preciziranje važećeg zakona, tako što je predviđeno da osim osnivanja eksternog ili internog samoregulatornog tijela, osnivači medija mogu pristupiti istima, čime je izbjegnuta terena pravne nesigurnosti u tumačenju dosadašnje zakonske odredbe, po kojoj osnivačima medija ne bi bilo omogućeno da naknadno pristupe tim tijelima. Takođe, nedovoljno prostora u važećem rješenju o regulatornim tijelima zahtjevalo je njihovo podobnije regulisanje u predloženim odredbama.

Članom 16 Prijedloga zakona formulirana je osnova djelatnosti samoregulatornih tijela i njihova nezavisnost od interesa uredničke, upravljačke ili vlasničke strukture medija.

Poglavlje IV uređuje transparentnost finansiranja medija iz javnih prihoda i vlasničke strukture medija, što je podobno propisano **članovima 17-25.**

Članom 17 Prijedloga propisano je da se osnivačima medija mogu dodjeljivati sredstva za pružanje javnih usluga, pri čemu je, za razliku od važećeg rješenja, dato određenje javnih usluga, po uzoru na one koje su određene kao teme za finansiranje projekata iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrnosti medija, uz shodnu primjenu kriterijuma za dodjelu ovih sredstava koji važe za osnivače medija za dodjelu sredstava iz Fonda.

Članom 18 Prijedloga zakona propisano je da se osnivač medija može iz javnih prihoda finansirati za sponzorisane medijskih sadržaja, oglašavanje i pružanje drugih ugovorenih usluga, pri čemu se javni sektor ne može finansirati osnivača medija koji nije upisan u Evidenciju medija i koji nije objavio impresum i podatke o vlasničkoj strukturi medija. Radi centralizovanja procedure za cjelokupan javni sektor, novina je da se na finansiranje osnivača medija iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje oblast javnih nabavki.

Članom 19 Prijedloga zakona propisana je obaveza javnog sektora da Ministarstvu dostavi podatke o sredstvima koja su dodijeljena osnivačima medija, za finansiranje javnih usluga, u roku od 30 dana od dana dodjele tih sredstava, uz uvođenje obaveze jedinica lokalne samouprave i pravnih lica u kojima jedinice lokalne samouprave imaju većinski vlasnički udio, da Ministarstvu dostave navedene podatke posredstvom organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija.

Članom 20 Prijedloga zakona propisana je obaveza za subjekte javnog sektora da vode evidenciju o finansiranju osnivača medija po osnovu sponzorisanja medijskih sadržaja, oglašavanja i drugih ugovorenih usluga, da je objave na svojoj internet stranici do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, te da ih dostave najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja.

Članom 21 Prijedloga propisana je nova obaveza subjekata javnog sektora da vode odvojeno računovodstvo za finansiranje javnih usluga od finansiranja osnivača medija, po osnovu sponzorstva medijskih sadržaja, oglašavanja i drugih ugovorenih usluga, u skladu sa zakonom.

Članom 22 Prijedloga zakona propisana je ekvivalentna obaveza za osnivače medija, odnosno obaveza da Ministarstvu dostavi podatke o sredstvima koja su mu dodijeljena od strane subjekata javnog sektora po osnovu pružanja javnih usluga, u roku od 30 dana od dana uplate tih sredstava, kao i da o finansiranju od strane subjekata javnog sektora za sponzorisane medijskih sadržaja, oglašavanje i druge ugovorene usluge, vodi evidenciju u kojoj su osnovi dodjele sredstava jasno razdvojeni i da je dostavi Ministarstvu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Članom 23 Prijedloga propisana je nova obaveza osnivača medija vodi odvojeno računovodstvo za sredstva koja su mu dodijeljena od strane subjekata javnog sektora po osnovu pružanja javnih usluga, od finansiranja od strane subjekata javnog sektora za sponzorisane medijskih sadržaja, oglašavanje i druge ugovorene usluge, u skladu sa zakonom.

Članom 24 Prijedloga propisano je da subjekti javnog sektora i osnivači medija, navedene podatke dostavljaju na obrascima koje propisuje Ministarstvo.

Članom 25 Prijedloga propisano je da Ministarstvo vodi evidenciju o finansiranju medija iz javnih prihoda.

Poglavlje V uređuje i dalje razrađuje podsticanje pluralizma i raznovrnosti medija, kao a što je podobno propisano **članovima 26-35**.

Članom 26 Prijedloga zakona propisan je Fond za podsticanje pluralizma i raznovrnosti medija, pripadajuće iznose organa zaduženih za raspodjelu sredstava iz Fonda - Ministarstva i nezavisnog regulatornog organa za oblast AVM usluga (u daljem tekstu: nezavisni regulatorni organ), te način raspodjele sredstava iz podfondova. Takođe, izdatak tekućeg budžeta kojim se finansira Fond za podsticanje raznovrnosti i pluralizma medija uvećan je sa 0.09% na 0.20%, iz razloga što ovo nije preveliko opterećenje za budžet, ali jeste velika pomoć koja medijima stoji na raspolaganju za finansiranje medijskih sadržaja od javnih interesa.

Članom 27 Prijedloga zakona korigovano je rješenje važećeg Zakona o medijima tako da se precizira za koju djelatnost samoregulatorna tijela mogu podnositi zahtjeve za pokriće operativnih troškova, čime je izbjegnuta mogućnost da navedeni subjekti podnose zahtjeve za pokriće operativnih troškova koji se ne odnose na vršenje nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda i njihove promocije. Uslovi za podnošenje tih zahtjeva su izmjenjeni, svedeni i konkretizovani tako da se kriterijum najmanjeg broja godina od uspostavljanja samoregulatornog tijela mijenja sa kriterijumom najmanjeg broja godina od uspostavljenog mehanizma za rješavanje žalbi čitalaca, gledalaca ili slušalaca, koje se odnose na poštovanje Kodeksa. Time se htjela dati mogućnost većem broju mehanizama samoregulacije da se finansiraju iz Fonda, ali uz jasno preciziranje da mehanizam rješavanja žalbi na poštovanje Kodeksa mora biti postojan i funkcionalan. Konačno, kako važeće zakonsko rješenje onemogućava eksplicitno jedino samoregulatorno tijelo nacionalnog javnog emitra da se finansira iz Fonda, jasno izostavljajući regionalne i lokalne javne emitere, čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave kao subjekti javnog sektora, postoji potreba da se predloženom izmjenom i dopunom stavi znak jednakosti među svim javnim emiterima u tom kontekstu.

Članom 28 Prijedloga zakona korigovano je važeće rješenje Zakona o medijima na način što je proširena i izmijenjena lista tema koje su značajne za podsticanje medijskog pluralizma i ostvarivanja javnog interesa, a za koje osnivači medija mogu dobiti sredstva preko Fonda. Budući da u dosadašnjem rješenju nije utvrđeno mjerilo koje se teme imaju smatrati prioritetnim, a zbog njihove brojnosti i relevantnosti, uvršten je novi stav koji daje ovlašćenje Nezavisnoj komisiji, koju obrazuje Ministarstvo, i savjetu regulatornog organa da određuju prioritetne teme od javnog interesa za tekuću godinu. U cilju prebjegavanja višestrukog finansiranja projekata koji se finansiraju iz Fonda iz drugog osnova iz sredstava budžeta Crne Gore, po drugom osnovu, uvodi se novina po kojoj je ta mogućnost isključena, uz obavezu osnivača medija da dostavi pisanu i ovjerenu izjavu. Takođe, novina je da osnivač medija može konkurisati za dodjelu sredstava iz Fonda samo za jedin medij iste vrste, budući na praksu da je isti osnivač medija konkurisao za dodjelu sredstava za više medija iste vrste, čime je dolazilo do višestrukog finansiranja istog osnivača.

Članom 29 Prijedloga korigovano je važeće rješenje Zakona o medijima, sa ciljem preciznijeg određivanja osnivača medija koji se mogu prijaviti na konkurs za dodjelu sredstava iz Fonda. Predviđanjem novih odredbi u pogledu uslova za prijavu na konkurs nastoje se stvoriti kredibilni i što objektivniji kriterijumi za izbor osnivača medija kojima mogu biti dodijeljena sredstva iz Fonda putem javnog konkursa.

Članom 30 Prijedloga zakona propisano je da predloženim projektom se može za pružanje javnih usluga tražiti dodjela sredstava u iznosu koji ne smije biti viši od neto troškova neophodnih za pružanje tih javnih usluga, uzimajući u obzir neto vrijednost direktnih ili indirektnih komercijalnih usluga vezanih za pružanje tih javnih usluga.

Članom 31 Prijedloga propisano je da se sredstva iz Fonda dodjeljuju se za jasno utvrđenu namjenu, bez diskriminacije i na osnovu unaprijed definisanih, jasnih, objektivnih i transparentnih kriterijuma i metodologije bodovanja, uz davanje ovlašćenja organima zaduženim za raspodjelu da podzakonskim aktima regulišu pitanja kriterijuma, metodologije bodovanja projekata, način raspodjele sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena jednom mediju u toku godine, način korišćenja sredstava, kao i sadržinu ugovora o dodjeli sredstava.

Članom 32 Prijedloga zakona propisana je obaveza Ministarstva i regulatornog organa da vode evidenciju raspodjele sredstava i objavljuju izvještaj o raspodjeli istih u propisanom roku. U

cilju svrshishodnog korišćenja sredstava iz Fonda, novina predviđena ovim članom je da neutrošena sredstva iz Fonda po osnovu javnog konkursa se imaju vratiti u budžet.

Članom 33 Prijedloga korigovan je važeći Zakon o medijima tako da se precizira vrsta izvještaja koje mediji dostavljaju o realizaciji projekta. S tim je u vezi prijedlog za utvrđivanje dodatnog roka za evaluaciju realizacije projekta. Jedan po isteku polovine roka za realizaciju projekta i drugi u roku od 30 dana od dana realizacije projekta. Time bi se omogućilo praćenje realizacije projekta u toku i po njegovom završetku, a ne samo po okončanju, kako je trenutno zakonsko rješenje.

Članom 34 Prijedloga zakona propisana je obaveza osnivača medija da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda od pružanja komercijalnih usluga, u skladu sa zakonom.

Članom 35 Prijedloga propisuje da se pored sredstava iz Fonda, u cilju ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na informisanje na svom jeziku, iz javnih prihoda se mogu izdvajati i posebna sredstva za finansiranje osnivača medija, uz vođenje računa da se ta sredstva raspođeljuju na nezavisan i transparentan način, uz garancije uređivačke, programske i institucionalne autonomije osnivača medija.

Poglavlje VI uređuje prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, što je podobno propisano **članovima 36-46**.

Članom 36 Prijedloga zakona dopunjava važeće rješenje Zakona o medijima na način da se pored novinara, predviđa pravo i autora koji nije novinar da odbije da pripremi, napiše ili učestvuje u oblikovanju medijskog sadržaja koji je suprotan zakonu i Kodeksu, čime je napravljen iskorak jer ova kategorija nije prepoznata u dosadašnjem rješenju. Takođe, ni njemu kao novinaru ne može prestati radni odnos, ne može mu biti umanjena zarada ili naknada za rad, niti se može na drugi način staviti u nepovoljan položaj.

Članom 37 Prijedloga dopunjeno je važećeg Zakona o medijima, na način što je postojeća zakonska obaveza novinara da otkrije izvor informacija na zahtjev državnog tužioca, a kada je to neophodno radi zaštite interesa nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta i zaštite javnog zdravlja, moguća samo na osnovu odluke nadležnog suda, što je ovdje eksplicitno naglašeno za razliku od važećeg zakonskog rješenja. Ovo je ujedno i jedno od najviše kritikovanih rješenja šire domaće i međunarodne javnosti. Kako zaštita izvora i stvaranje nesmetanih uslova za rad novinara predstavljaju srž slobode izražavanja, to je neophodno navedenu odredbu dopuniti na ovaj način.

Članom 38 Prijedloga pruža se dodatna zaštita, tako da im nije moguće odbiti akreditaciju za bilo koji događaj koji organizuju subjekti javnog sektora ili događaj koji organizuju drugi subjekti, a koji podrazumijeva učešće medija. Ovim se uvodi novina, budući da je važećim rješenjem to propisano samo za predstavnike inostranog medija, ali i izbjegavanja pogrešnog tumačenja po kom bi svi drugi subjekti bili u obavezi da organizuju događaje na kojima bi bili u obavezi da izdaju akreditacije predstavnicima medija, ukoliko prisustvo predstavnika medija nije predviđeno.

Članom 39 Prijedloga zakona se želi postaviti znak jednakosti između domaćih i inostranih medija u pogledu uživanja prava i obaveza.

Članom 40 Prijedloga zakona propisano je da zaposlenom u mediju ne može prestati radni odnos, ne može mu se umanjiti zarada, promijeniti status u redakciji ili utvrditi odgovornost zbog stava ili mišljenja koje je izrazio u skladu sa profesionalnim standardima i programskim pravilima.

Članom 41 Prijedloga zakona je propisano da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u mediju primjenjuju se opšti propisi o radu.

Članom 42 Prijedloga propisani su bliže status, uslovi za imenovanje i razriješenje glavnog urednika, kao i akt kojima se uređuju se pitanja učešća novinara u postupku imenovanja i razriješenja glavnog urednika, položaja glavnog urednika u slučaju promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju tog medija. Kako u postojećem zakonskom rješenju postoji samo određenje glavnog urednika, ali ne i odredbe statusnog tipa, tim je prije potrebno ovo pitanje riješiti na gore navedeni način.

Članom 43 Prijedloga dopunjava se odredba važećeg Zakona o medijima kako bi se pored novinara dala zaštita i autorima u slučaju promjene smisla njihovog kreiranog medijskog sadržaja u postupku uredničke obrade, na način da se ne smije taj medijski sadržaj objaviti pod imenom i prezimenom novinara ili autora koji nije novinar bez njegovog pristanka, kao i pravo na naknadu štete u slučaju povrede njihovog ugleda njegovim objavljivanjem.

Članom 44 Prijedloga zakona odnosi se na obavezu osnivača internetske publikacije da, ukloni komentare koji predstavljaju očigledno nezakonit sadržaj i kojima se krše zaštićena prava na internetskoj publikaciji.

Članom 45 Prijedloga korigovano je važeće rješenje Zakona o medijima, tako što je široko postavljena formulacija za odgovornost osnivača medija za objavljeni medijski sadržaj „sem ako ovim zakonom nije drugačije određeno“, izmjenjena tako da se odgovornost predviđa samo u slučaju umiješanosti u uređivački postupak koji je doveo do objave spornog medijskog sadržaja. Na ovaj način su ispoštovane preporuke date u Ekspertskom pregledu nacрта Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (AVMU) i ocjene usklađenosti nacрта Zakona o AVMU, Zakona o medijima i Zakona o Nacionalnom javnom emiteru (RTCG), čiji su autori eksperti Savjeta Evrope. Ujedno, proširen je krug lica koja mogu odgovarati solidarno za štetu pričinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja.

Članom 46 Prijedloga propisani su slučajevi u kojima osnivač medija, glavni urednik i novinar ili autor koji nije novinar neće odgovarati za štetu zbog određenog medijskog sadržaja.

Poglavlje VII uređuje posebnu zaštitu prava, što je podobno propisano **članovima 47-60**.

Članom 47 Prijedloga propisuje se obaveza poštovanja pretpostavke nevinosti u medijima. U ovom članu propisano je i da se obaveza poštovanja pretpostavke nevinosti u medijima ne smije tumačiti tako da neopravdano ograničava pravo novinara da traži i saopštava informacije o pitanjima od javnog interesa, kako bi se prebjegla mogućnost zloupotrebe instituta poštovanja pretpostavke nevinosti.

Članom 48 Prijedloga zakona predviđena je obaveza medija da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim postupcima okrivljenog. Takođe, u krivičnom postupku koji je okončan u korist okrivljenog, predviđeno je njegovo pravo da zahtijeva objavljivanje informacije o toj činjenici, rok za objavljivanje te informacije, kao i slučajeve u kojima medij nije u obavezi da objavljuje tu informaciju, uz shodnu primjenu odredbi zakona koje se odnose na pravo na odgovor i ispravku.

Članom 49 Prijedloga koriguje se rješenje važećeg Zakona o medijima, na način da se precizira i proširuje krug zaštite u odnosu na dosadašnje zakonsko rješenje, zabranom objavljivanja informacija u medijima koje predstavljaju govor mržnje.

Članom 50 Prijedloga zakona propisana je obaveza medija da poštuju integritet maloljetnika prilikom objavljivanja informacija o njima, obaveza da se svaki sadržaj koji može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika unaprijed i vidno označi kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnik čuti ili vidjeti. Takođe, propisano je da nije dozvoljeno izlagati pornografski sadržaj u medijima

na način dostupan djeci i maloljetnicima, kao i obaveza medija da ne otkrivaju informacije kojima se posredno ili neposredno otkrivaju identitet maloljetnika i podaci iz njegovog privatnog i porodičnog života, uključenog u slučajeve bilo kog oblika nasilja ili krivičnog djela.

Članom 51 Prijedloga zakona koriguje se važeće zakonsko rješenje na način da se u više navrata riječi „reklama“ i „reklamiranje“ zamjenjuju riječima „oglas“ i „oglašavanje“, što su prikladniji termini, imajući u vidu terminologiju korišćenu u preostalom dijelu postojećeg Prijedloga zakona, ali i sa terminologijom zakona kojim se uređuje oblast AVM usluga. Potreba da se riječi „posebnim zakonom“ zamjeni sa riječima „posebnim propisima“ Prijedloga proizilazi iz činjenice da su alkoholna pića i njihovo oglašavanje predmet obrade više zakona i podzakonskih akata. Konačno, dodavanje novog stava kojim se određuje da se pod alkoholnim pićima imaju smatrati i piva i mješavine piva sa voćnim sokovima, voćnim nektarima, osvježavajućim bezalkoholnim pićima ili voćnim vinima, ima za cilj da ograniči njihovo oglašavanje, imajući u vidu njihovo veliko prisustvo u medijskom prostoru, a uz krajnje štetne posljedice po zdravlje građana njihovim konzumiranjem. Takođe, riječ „skriveno“ oglašavanje, zamjenjeno je riječju „prikriveno“, čime se vrši terminološko usklađivanje sa Direktivom EU 2018/1808 (AVMSD) o AVM uslugama i zakonom kojim se uređuje oblast AVM usluga. Takođe, uvrštene su nove odredbe sa ciljem određivanja pojma prikriveno oglašavanje, budući da je to određenje izostalo iz važećeg Zakona o medijima. Konačno, uvršten je i stav kojim se neposredno ili posredno, širi, podstiče ili pravda nasilje, govor mržnje i diskriminacija po bilo kom osnovu, a posebno po osnovu pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, političkog, vjerskog i drugog uvjerenja.

Članom 52 Prijedloga propisano je da nije dozvoljeno objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti i ugleda, sem u slučaju da je informacija tačna, da se tiče stvari od javnog interesa i doprinosi pravu na informisanje ili da se radi o karikaturalnom i satiričnom prikazu lica. Takođe, propisana je obaveza medijima da izvještavanjem ne smiju povrijediti dostojanstvo žrtve nasilja i da prilikom izvještavanja o scenama i posljedicama nasilja i o prirodnim katastrofama eliminišu senzacionalizam.

Članom 53 Prijedloga propisano je da se zaštita prava propisanih čl. 47 do 52 Prijedloga zakona ostvaruje u postupku pred nadležnim sudom.

Članom 54 Prijedloga zakona dopunjava se rješenje važećeg Zakona o medijima tako što se pored državnog tužioca, omogućava i licu koje traži zaštitu posebnih prava da predloži zabranu, ne ograničenje širenja daljeg širenja medijskog sadržaja, s razloga što upravo to lice može biti pogođeno širenjem medijskog sadržaja koje predstavlja direktno i namjerno podsticanje na činjenje krivičnih djela definisanih u KZCG u taksativno navedenim oblastima.

Članom 55 Prijedloga propisano je da je postupak po predlogu za zabranu širenja medijskog sadržaja hitan, kao i postupanje po navedenom predlogu.

Članom 56 Prijedloga propisano je da nadležni sud može donijeti rješenje o privremenom ograničavanju širenja medijskog sadržaja do pravosnažnosti rješenja o zabrani daljeg širenja tog sadržaja, rok i način donošenja rješenja i obaveza dostavljanja rješenja relevantnim adresatima. Novina je što sud rješenje može donijeti i na predlog lica koje traži zaštitu posebnih prava, iz istog razloga kao u članu 54 Prijedloga.

Članom 57 Prijedloga zakona propisan je način postupanja suda u slučaju ukidanja rješenja o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja.

Članom 58 Prijedloga zakona propisano je pravo strane na naknadu štete u slučaju ukidanja rješenja o privremenom ograničavanju daljeg širenja medijskog sadržaja.

Članom 59 Prijedloga propisan je postupak o žalbi protiv prvostepenog rješenja o predlogu za zabranu daljeg širenja medijskog sadržaja.

Članom 60 Prijedloga zakona propisana je da sud, prilikom donošenja rješenja o zabrani daljeg širenja medijskog sadržaja, posebno vodi računa o tome da li zaštita na zakonu zasnovanog legitimnog interesa preteže u odnosu na zaštitu slobode izražavanja, u skladu sa principom proporcijalnosti. Takođe, propisano je da se u postupku za zabranu daljeg širenja medijskog sadržaja shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje krivični postupak.

Poglavlje VIII uređuje pravo na odgovor i ispravku, što je podobno propisano **članovima 61-68.**

Članom 61 Prijedloga zakona propisano je pravo na odgovor i mogućnost podnošenja tužbe protiv glavnog urednika u slučaju neobjavlivanja odgovora.

Članom 62 Prijedloga zakona propisano je pravo na ispravku i mogućnost podnošenja tužbe protiv glavnog urednika u slučaju neobjavlivanja ispravke.

Članom 63 Prijedloga propisan je rok u kom se od glavnog urednika može zahtjevati objavljivanje odgovora ili ispravke i obavezan sadržaj zahtjeva za objavljivanje odgovora i ispravke.

Članom 64 Prijedloga propisan je način objavljivanja odgovora i ispravke, postupak objavljivanja odgovora ili ispravke u slučaju prestanka rada određenog medija, kao i postupak objavljivanja komentara na odgovor i ispravku.

Članom 65 Prijedloga zakona propisan je u kojim slučajevima glavni urednik nije u obavezi da objavi odgovor ili ispravku, kao i rok u kom glavni urednik mora obavijestiti podnosioca o odbijanju zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke. Takođe, proširen je krug izuzetaka u kojima glavni urednik nije dužan objavi odgovor ili ispravku na objavljeni medijski sadržaj, tako da obuhvati informaciju koja je vjerodostojno prenijeta sa javnog događaja.

Članom 66 Prijedloga zakona propisan je postupak po tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke.

Članom 67 Prijedloga propisan je postupak po žalbi na prvostepenu odluku suda o tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke.

Članom 68 Prijedloga zakona propisana je shodna primjena odredbi zakona kojim se uređuje parnični postupak u sporovima radi objavljivanja odgovora ili ispravke.

Poglavlje IX uređuje čuvanje i pravo uvida u medijski zapis, na način da je u **članu 69** propisano je da je osnivač medija, dužan da čuva jedan primjerak medijskog zapisa u roku od 30 dana objavljivanja, te obaveza i rok za osnivača medija da primjerak medijskog zapisa dostavi relevantnim subjektima, te pitanje naknade nužnih troškova kopiranja medijskog zapisa.

Poglavlje X uređuje nadzor, što je podobno propisano **članovima 70-71.**

Članom 70 Prijedloga zakona propisano je da nadzor nad sprovođenjem zakona vrše Ministarstvo i regulatorni organ.

Članom 71 Prijedloga zakona propisana je podjela u vršenju inspeksijskog nadzora Ministarstva i regulatornog organa.

Poglavlje XI uređuje kaznene odredbe, što je podobno propisano **članovima 72-75.**

Članom 72 Prijedloga propisane su novčane kazne za osnivača medija kao pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnika i fizičko lice za prekršaje relevantnih članova zakona.

Članom 73 Prijedloga zakona propisane su novčane kazne za osnivača medija kao pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnika i fizičko lice za prekršaje relevantnih članova zakona.

Članom 74 Prijedloga zakona koriguje se važeći Zakon o medijima, na način što se precizira i proširuje odgovornost javnog sektora za neispunjavanje obaveza predviđenih ovim zakonom. Kako je u dosadašnjem zakonskom rješenju to bilo predviđeno samo za odgovorno lice u organu državne uprave i lokalne samouprave, time se izostavljaju svi ostali subjekti javnog sektora, Time se praktično obesmišljava smisao navedenih kaznenih odredbi, ukoliko navedeni subjekti ne izvršavaju zakonom propisane obaveze, odnosno ne predviđa se odgovornost za pravna lica i odgovorna lica u tim pravnim licima. Ujedno, izvršeno je usklađivanje kaznenih odredbi sa relevantnim zakonskim odredbama, u skladu sa izvršenim izmjenama.

Članom 75 Prijedloga propisana je odgovornost odgovornog lica u nadležnom organu lokalne uprave za poslove finansija, pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, budući da je dosadašnjim zakonskim rješenjem bila predviđena samo obaveza i to djelimična, ali ne i odgovornost odgovornog lica u nadležnom organu lokalne uprave i pravnih lica u kojima opština ima većinski vlasnički udio da za dodijeljena sredstva osnivaču medija po osnovu pružanja javnih usluga, sponzorstva medijskih sadržaja, oglašavanja i drugih ugovornih usluga ne dostave relevantne podatke Ministarstvu.

Poglavlje XII uređuje prelazne i završne odredbe, što je podobno propisano **članovima 76-80.**

Članom 76 Prijedloga zakona propisan je rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje zakona i primjena podzakonskih akata donijetih na osnovu važećeg Zakona o medijima do njihovog donošenja.

Članom 77 Prijedloga propisana je obaveza za osnivače medija osnovane do dana stupanja na snagu ovog zakona, da podnesu prijavu za upis u Evidenciju u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 78 Prijedloga zakona propisano je da će se pojedine odredbe zakona primjenjivati od 1. januara 2025. godine, shodno promjenama koje se odnose na procenat izdvajanja sredstava iz tekućeg Budžeta za potrebe Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Članom 79 Prijedloga zakona predviđen je prestanak važenja Zakona o medijima koji je trenutno na snazi.

Članom 80 Prijedloga propisano je stupanje na snagu zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za implementaciju propisa je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. To se prvenstveno odnosi na povećanje finansiranja Fonda iz tekućeg Budžeta Crne Gore sa 0,09 na 0,20 %. Ta sredstva nijesu obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, ali će Ministarstvo kulture i medija predložiti ista prilikom planiranja budžeta za narednu fiskalnu godinu, što je jasno propisano odloženom primjenom odredbe zakona po kojoj se Fond ima finansirati u procentu od 0,20 % počev od 1. januara 2025. godine. Napominjemo da je za trenutno zakonsko rješenje, po kom se Fond finansira u iznosu od 0.09 % od tekućeg budžeta, Ministarstvo kulture i medija obezbjedilo neophonda finansijska sredstva za tekuću fiskalnu godinu, i to u sklopu Programa 11 054 Mediji : Potprogram 11 054 001 Medijski pluralizam; Aktivnost 11 054 001 001 Podrška razvoju medijskog pluralizma pozicije : 431 Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 1.821.000,00 eura; 431-9 Ostali transferi institucijama 1.800.000,00 eura. Pri tome, ta sredstva je potrebno obezbjediti u kontinuitetu, budući da se raspodjela sredstava iz Fonda vrši putem javnog konkursa, jedan put godišnje, tako da, u skladu sa članom 22 stav 2 Prijedloga zakona, raspodjelu sredstava iz Fonda vrši: Savjet nezavisnog regulatora za AVM

usluge, u iznosu od 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za komercijalne i neprofitne medije i Nezavisna komisija koju obrazuje Ministarstvo, u iznosu od 40% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za dnevne, nedjeljne i periodične štampane medije i internetske publikacije. Takođe, shodno stavu 4 tog člana Prijedloga zakona, iz svakog od podfondova, izdvaja se 5% sredstava iz kojih se finansiraju operativni troškovi različitih mehanizama samoregulacije na godišnjem nivou.

Dodatna sredstva biće potrebno obezbjediti i za ovlašćeno službeno lice za vršenje nadzora nad primjenom Zakona. Napominjemo da su potrebna sredstva raspoloživa i kao takva predviđena i u Budžetu za tekuću fiskalnu godinu u sklopu Programa 11 054 Mediji : Potprogram 11 054 001 Medijski pluralizam; Aktivnost 11 054 001 001 Podrška razvoju medijskog pluralizma pozicije: 4111 Neto zarade 74.977,69 eura; 4112 Porez na zarade 4.099,85; 4113 Doprinosi na teret zaposlenog 14.505,35; 4114 Doprinosi na teret poslodavca 5.802,13; 4115 Opštinski prirez 614,98.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Završetak procesa usvajanja medijskih zakona doprinijeće pozitivnom mišljenju za dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR), čime će Crna Gora dodatno potvrditi svoju posvećenost EU integracijama i napretku u medijskim reformama. Stoga je neophodno da Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama bude usvojen po hitnom postupku u Parlamentu Crne Gore.